

ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΛΥΣΙΑ ΥΠΕΡ ΜΑΝΤΙΘΕΟΥ «11-13

[11] καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἠγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικείας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ.

[12] ἔτι δ', ὧ βουλή, οὐδεὶς ἂν δύναίτο ἀποδειῖναι περὶ ἐμοῦ οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην· καίτοι ἑτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας. πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει.

[13] πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς [τοὺς] Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἀλιάρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὁρθοβούλου κατελεγμένος ἵππεύειν, ἐπειδὴ πάντας ἐώρων τοῖς μὲν ἵππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ' ὀπλίταις κίνδυνον ἠγουμένους, ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὁρθοβούλῳ ἔξαλειψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἠγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειανέμαυτῷ παρασκευάσαντα στρατεύεσθαι. καὶ μοι ἀνάβηθι, Ὁρθόβουλε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

A1. Ποια στοιχεία επικαλεῖται ὁ ρήτορας στὴν πρώτη παράγραφο ὡς μεγαλύτερη ἀπόδειξη τῆς τιμιότητάς του στο δημόσιο βίο;

Μονάδες 10

A2. α. «ούδεις ἂν δύναίτο ἀποδείξει περὶ ἐμοῦ»: Ο ρήτορας προχωρεί σε μια διατύπωση που συνιστά ισχυρισμό άσχετο με την αλήθεια. Να σχολιάσετε την αποτελεσματικότητα της συγκεκριμένης αναφοράς.

Μονάδες 5

A2. β. Να καταδείξετε στις δύο πρώτες παραγράφους τη χρήση του πολυσύνδετου σχήματος και της αντίθεσης στην προβολή του κατώτερου ήθους των κατηγορών και της ηθικής ακεραιότητας του Μαντίθεου.

Μονάδες 5

A3. α. «Η χρήση παραδειγμάτων και αξιολογικών κρίσεων προωθεί την επιχειρηματολογία του ρήτορα». Να επιβεβαιώσετε την παραπάνω άποψη αξιολογώντας το επιχείρημα της τρίτης παράγραφου.

Μονάδες 5

A3. β. Σε ποιο σημείο της συγκεκριμένης παραγράφου διακρίνετε λεπτή ειρωνική διάθεση;

Μονάδες 5

A4. Να γράψετε δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις τη λέξη Σωστό αν είναι σωστή ή τη λέξη Λάθος αν είναι λανθασμένη:

1. Η διήγηση ως ξεχωριστό τμήμα της αγορεύσεως υπάρχει πάντοτε στους δικανικούς λόγους και σπανίως στους συμβουλευτικούς.
2. Στους Θούριους, αποικία στην Κάτω Ιταλία, ο Λυσίας σπούδασε τη ρητορική κοντά στους Συρακούσιους ρητοροδιδασκάλους Κόρακα και Τεισία.
3. Από τους σωζόμενους λόγους του Λυσία ένας μόνο είναι συμβουλευτικός ο «Περί της Πολιτείας» και δύο επιδεικτικοί ο «Ερωτικός» και ο «Ολυμπιακός».

4. Το σημαντικότερο χαρακτηριστικό της τέχνης του Λυσία είναι η παθοποιία την οποία ο Διονύσιος Αλικαρνασσεύς αποκαλεί «εύπρεστάτην ἀρετήν».
5. Από στοιχεία του λόγου «Υπέρ Μαντιθέου» συμπεραίνουμε ότι εκφωνήθηκε μεταξύ των ετών 391 – 389 π.Χ.

Μονάδες 5x2

A5. Να βρείτε για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής μια λέξη του κειμένου με ετυμολογική συγγένεια: ιδέα, φερέφωνο, ακάθεκτος, γνήσιος, συστατικό.

Μονάδες 5x2

A6. «λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους περὶ ἐμοῦ»: Να συσχετίσετε τη συγκεκριμένη αναφορά με τα ακόλουθα παράλληλα χωρία:

«οὔτω δ' ἄσμενοι τὰς συμφορὰς τὰς ὑμετέρας ὀρῶσιν, ὥστε τὰς μὲν πρότεροι τῶν ἄλλων πυνθάνονται, τὰς δ' αὐτοὶ λογοποιοῦσιν.» (Λυσία, κατὰ Σιτοπωλῶν)
(«με τόση χαρά μάλιστα βλέπουν τις δικές σας συμφορές ώστε κάποιες τις πληροφοροῦνται πριν από τους άλλους και κάποιιοι τις χαλκιδεύουν οι ίδιοι.»),

«έλογοποιοῦν οἱ ἐχθροὶ περὶ ἐμοῦ, βουλόμενοι διαβάλλειν με.» (Ἄνδοκίδου, Περί τῶν μυστηρίων 54)

(«οἱ ἐχθροὶ ἐπλαθάν λόγους σχετικὰ μ' ἐμένα, ἐπειδὴ ἤθελαν νὰ με διαβάλλουν.»)

Μονάδες 10